

یادداشت

سردرگمی در سیاست‌های پولی

احمد میرمطهری
اقتصاددانان

● در ادبیات علم اقتصاد آمده هنگامی که اقتصادی درگیر رکود است، بانک‌م‌ک‌ری با کاهش نرخ تسهیلات و سود سپرده‌ها می‌کوشد به فعالیت‌های اقتصادی رونق دهد و در شرایط تورمی، این بانک با افزایش نرخ تسهیلات و سود سپرده‌ها تلاش می‌کند نقدینگی را کاهش دهد. اما در اقتصادی که دچار رکود تورمی است، مثل اقتصاد ایران، افزایش سود تسهیلات، رکود را دامن می‌زند و کاهش آن، اثرات توری دارد و اضافه بر آن در شرایط رکود تورمی باید نقدینگی را کنترل و مهار کرد و برای رفع رکود نیز دسترسی آسان‌تر فعالان اقتصادی به نقدینگی را فراهم آورد. تا همین‌جا هم می‌شود جمع‌بندی کوتاهی کرد و مصادیق موارد بالا را در اقتصاد ملی تحلیل کرد. اگر محوری‌ترین سیاست، در زمینه کنترل تورم، سیاست‌های مربوط به نقدینگی است، که بنا به گفته مسوولان اقتصادی هست، پس چرا نقدینگی کماکان به رشد خود ادامه می‌دهد و به روایتی به‌حدود ۶۵۰هزارمیلیارد تومان رسیده است. این کدام سیاست پولی است که چنین افزایشی در حجم نقدینگی را به‌بار آورده و حتماً، سیاست پولی، انقباضی و ضدتورمی نیست و به‌نظر می‌رسد سیاست پولی، انبساطی باشد که اگر چنین باشد، به تورم دامن می‌زند. آنچه که مسوولان بانک‌م‌ک‌ری تا به امروز در جهت ساماندهی به نظام بانکی کرده یا خواهند کرد، نظیر الزام بانک‌ها به رعایت بخشنامه‌های این بانک، نظارت بر موسسات مالی و اعتباری را معرفی وام‌گیرندگان دانه‌درشت به مرجع قضایی و... به‌جای خود درست، ولی این اقدامات منضبط کردن شکسته بانکی کشور است و نمی‌شود آن را سیاست پولی تعریف کرد. سیاست پولی یعنی سیاستی که بر سطح دستمزدهای اسمی و درآمدها و الگوی مصرف خانوار و تولیدبنگاه‌ها اثر بگذارد و با کنترل و مهار نقدینگی، قادر به تغییر در حجم پول و نرخ سود سپرده‌ها و تسهیلات باشد. مسوولان اقتصادی دولت در چندماه اخیر همه کوشش‌های خود را معطوف به کاهش تورم کرده‌اند و از دستاوردهای آن خشنود هستند و ظاهراً باید نوعی سیاست‌های پولی انقباضی را در پیش گرفته باشند، ولی در عمل با افزایش نقدینگی، انبساطی هم عمل کرده‌اند. ممکن است این استدلال مطرح شود که اصلاً به‌دنبال هیچ سیاست پولی نبوده‌اند بلکه انضباط پولی منجر به کاهش نرخ تورم شده، ولی انضباط پولی خود فی‌نفسه، سیاست پولی نیست و البته منافاتی هم با هیچ‌یک از انواع سیاست‌های پولی ندارد. انضباط پولی نوعی رویکرد نظام‌مند در اجرای یک‌سیاست است. کلام آخر آن که نامشخص‌بودن سیاست‌های پولی، که انقباضی یا انبساطی است، منجر به ناآرامی‌شدن برنامه‌های اقتصاد کلان و ولاتکلیفی فعالان اقتصادی می‌شود و اگر سیاست پولی‌ای که اجرا می‌کنیم، انبساطی است در چارچوب این سیاست رفتار شود و اگر انقباضی است به مقتضای آن عمل شود تا انتظارات براساس یکی از این سیاست‌ها شکل گیرد و آدرس غلط به اقتصاد ملی داده نشود.

خبر

معاون وزیر راهوشهرسازی:

فعالیت در «پارک مادر» از مصادیق تخلف شهرداری است

● شرق: معاون وزیر راهوشهرسازی اعلام کرد: شورایعالی شهرسازی و معماری دستور مشخص برای توقف همه فعالیت‌های ساختمانی در فضای سبز پارک نور (مادر) را صادر کرده و اصرار بر ادامه فعالیت از مصادیق تخلف و مستلزم پیگیری حقوقی از جانب دبیرخانه شورایعالی است. به گزارش مرکز روابط‌عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت راهوشهرسازی، پیروز حاجانی در نامه‌ای خطاب به معاون شهرسازی و معماری شهرداری تهران در بازگشت به نامه شماره ۸۰/۴۹۲۹۷۸ مورخ ۸۰/۱۳۹۳/۵/۱۱ درخصوص توجیه لغو تثبیت کاربری فضای سبز پارک نور (مادر) اظهار کرد: هرگونه تغییر در کاربری‌های تثبیت شده خدماتی طرح جامع شهر تهران از جمله زمین مذکور مستلزم انجام بررسی‌های لازم و تایید در شورایعالی شهرسازی و معماری می‌باشد و تصمیم آن شهرداری محترم و حتی تایید آن در کمیسیون ماده ۵ (در صورت وجود) برای لغو تثبیت کاربری مذکور و سایر موارد مشابه دارای کفایت نبوده و شورایعالی شهرسازی و معماری نیز در همین رابطه دستور مشخص برای توقف کلیه فعالیت‌های ساختمانی در زمین مذکور را صادر نموده و اصرار بر ادامه فعالیت را از مصادیق تخلف و مستلزم پیگیری حقوقی از جانب دبیرخانه شورایعالی دانسته است. در ادامه این نامه ضمن تاکید مجدد بر ضرورت تامین نظر مصوبه مورخ ۱۳۹۳/۴/۲۳ شورایعالی شهرسازی و معماری ایران و در اجرای ماده ۷ قانون تاسیس شورایعالی شهرسازی و معماری ایران آمده است: مقتضی است هرچه سریع‌تر نسبت به صدور دستور توقف هرگونه عملیات ساختمانی اعزام از تجهیز کارگاه، گودبرداری و سایر فعالیت‌های اجرایی اقدام کرده و نتیجه را به همراه سایر مستندات قانونی مربوط به ساخت‌وساز در این مکان (همانگونه که در نامه شماره ۱۲۰/۱۲/۳۰۰ مورخ ۱۳۹۳/۳/۱۲ اشاره شده است) برای بررسی‌های لازم و اخذ نظر شورایعالی شهرسازی و معماری به این دبیرخانه ارایه کنند.

اقتصاد

اختلاف ۳۱درصدی آمار وزارتخانه با «فائو» در مصرف کالری

حباب آمارهای کشاورزی دولت دهم ترکید

۱۲تا ۱۴درصد بیشتر از آمار فائو است. بر اساس اعلام وزارت جهادکشاورزی سرانه انرژی مصرفی در سال‌های مختلف همواره بعد از سال۷۵در حدود سههزارو ۵۰۰ تا سههزارو ۶۰۰کیلوکالری بوده است. در سال۸۷که سال خشکسالی است به زیر سههزارو ۲۰۰کیلوکالری رسید و در دوسال پربارش و پرمحصول یعنی سال‌های ۸۵و ۸۶نیز که حتی میزان دسترسی اقتصادی و فیزیکی به غذا در بهترین شرایط خود قرار داشت نیز به سههزارو ۶۵۰کیلوکالری رسید به این معنی که میزان کالری مصرفی در ایران حداقل سههزارو ۲۰۰و حداکثر سههزارو ۶۵۰کیلوکالری بوده‌است.

مصرف مواد غذایی ایران از آمریکا پیشی گرفت!

سرانه کالری مصرفی هر ایرانی بر اساس ترازنامه غذایی سال۸۵به میزان سههزارو۵۵۹کیلوکالری است. اما محاسبات کارشناسی که بر اساس روش ترازنامه غذایی برای سال۹۱به انجام رسید، عددی بالغ بر چهارهزارو۲۵۵کیلوکالری را نشان می‌دهد که حدودا ۱۹درصد بیشتر از سال۸۵است. به این معنی که هر فرد ایرانی سالانه حدود ۹۴۵کیلوگرم محصولات غذایی مصرف می‌کند در حالی که میانگین مصرف مواد غذایی در همه سال‌های دوره زمانی ۸۵ تا ۸۸ حدود ۷۶۵کیلوگرم بوده است. میزان سرانه انرژی ایران در سال۸۵که توسط وزارت جهادکشاورزی ارایه‌شده بود در حد کشورهایی مانند مصر و ترکیه قرار می‌گرفت و تا حدی با واقعیات موجود همخوانی داشت. اما مقایسه میزان انرژی مصرفی محاسبه‌شده برای سال ۹۱ که با استفاده از روش ترازنامه غذایی انجام‌شده با کشورهای منتخب نشان می‌دهد در سال ۹۱ ایران به پرمصرف‌ترین کشور دنیا تبدیل شده و حتی از آمریکا که به پرمصرف‌ترین‌بودن در مصرف غذایی و کالری شهرت دارد نیز پیشی گرفته است.

میزان کالری مصرفی اعلامی فائو با وزارت جهادکشاورزی در سال۸۵حدود ۵۰کیلوکالری تفاوت دارد اما در سال ۹۱ این اختلاف به بیش از هزار کیلوکالری رسیده‌است.

تفاوت‌ها به ۳۱درصد رسید

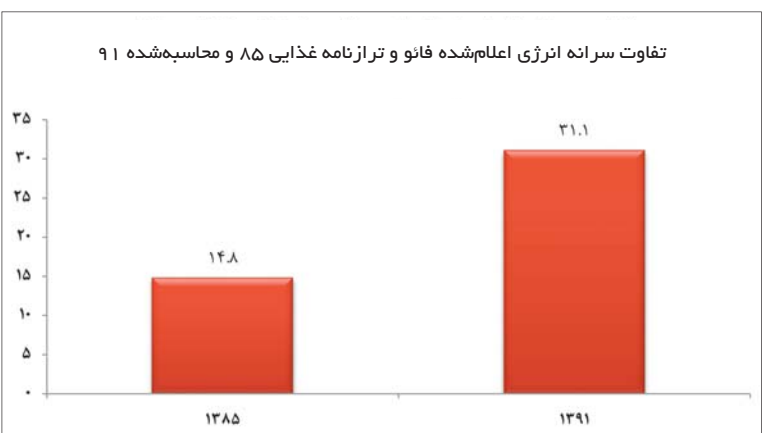
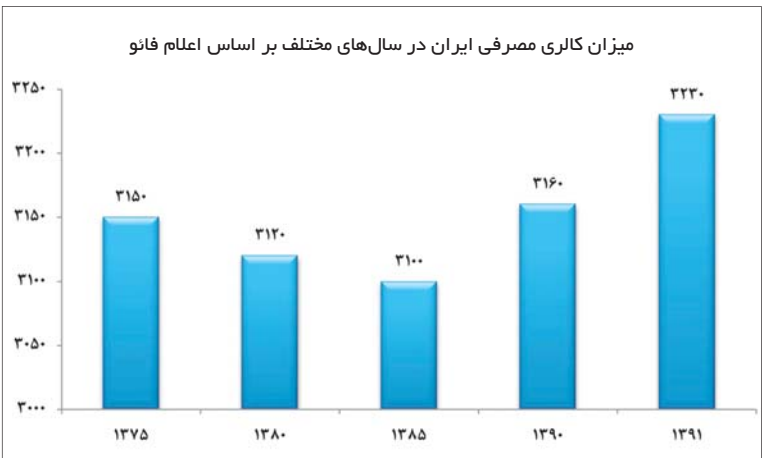
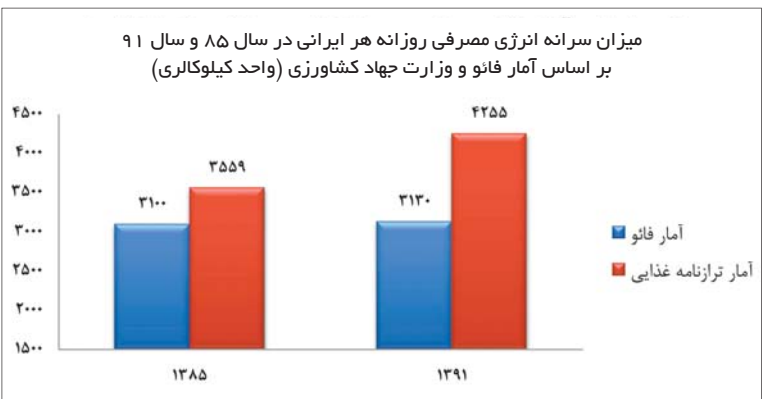
آمار اعلامی فائو در همه زمینه‌ها با آمارهای داخلی ایران متفاوت است و همواره در شاخص‌های مثبت مانند کالری مصرفی، آمار فائو از آمار داخلی کشور پایین‌تر است و در شاخص‌های منفی مانند درصد جمعیت دارای سوءتغذیه آمار داخلی ایران کمتر از فائو است. این تفاوت آمار به هر دلیلی که باشد در ۱۵سال اخیر وجود داشته است. در مورد میزان کالری مصرفی حدودا ۱۴ تا ۱۵درصد اختلاف بین آمار وزارت جهادکشاورزی و فائو وجود داشت اما در سال ۹۱ میزان این اختلاف با دوبرابر افزایش به حدود ۳۱درصد رسیده است.

سال	۱۳۷۵	۱۳۸۰	۱۳۸۵	۱۳۹۰	۱۳۹۱
سرانه مصرف انرژی اعلام فائو (کیلوکالری)	۳۱۵۰	۳۱۲۰	۳۱۰۰	۳۱۶۰	۳۲۳۰
اعلام وزارت جهادکشاورزی (کیلوکالری)	۲۵۹۶	۲۵۲۴	۲۵۵۹	*	*
واردات (هزارتن)	۹۲۱۸	۱۳۵۹۹	۱۲۸۲۵	۱۳۰۲۱	۲۲۰۲۴
تولیدکشاورزی (هزارتن)	۶۲۸۷۵/۵	۷۸۳۸۷/۱	۹۶۷۹۷	۹۶۴۰۹	۱۱۸۰۸۴
صادرات (هزارتن)	۱۲۷۸	۱۶۰۷	۲۷۷۷	۳۷۲۶	۴۴۶۳
جمعیت(هزارنفر)	۶۰۰۵۵	۶۵۲۷۵	۷۰۴۹۵	۷۵۱۷۹	۷۷۱۷۶

ماخذ: فائو، وزارت جهادکشاورزی، مرکز آمار

محاسبه میزان سرانه انرژی مصرفی در سال ۹۱ باتوجه به آمارهای ارایه‌شده در وزارت جهادکشاورزی					
محصولات	گندم	برنج	سببزمینی	حبوبات	عرضه (هزارتن)
تولید	۱۳۲۰۰۴	۱۸۱۳۹	۵۶۲۲	۷۹۱	
واردات	۶۶۸۱	۱۲۸۹	۰	۹۷	
کل عرضه	۱۹۸۸۵	۳۱۰۲	۵۶۲۲	۸۸۸	
ذخیره اول دوره	۱۵۱۴	۱۰۱	۰	۰	
ذخیره آخر دوره	۱۶۳۹	۶۵	۰	۰	
صادرات	۳	—	۶۵۴	۱۱/۴	
خوراک دام	۲۶۴	—	—	—	
بخر	۱۰۵۵۶	۶۳	۵۶۳	۶۳	
ضایعات	۹۲۴	۱۴۵	۸۴۴	۳۱	
فرآیند	۱۷۷۶۳	—	—	—	
غذا	۱۵۴۵۴	۲۹۳۱	۳۵۷۱	۷۸۲/۶	
کیلوگرم در سال	۲۰۰	۳۸	۴۶/۲	۱۰/۱	سرانه
گرم در روز	۵۴۸/۵	۱۴۰/۱	۱۲۶/۶	۲۷/۷	سرانه
میزان انرژی هر گرم ماده (کیلوکالری)	۳/۵۷	۳/۷۰	۰/۷	۳/۰۸	
انرژی تولیدی سرانه در روز (کیلوکالری)	۱۹۵۹	۳۸۵	۸۸/۳۱	۸۵/۲۲	

سبزی، میوه و میوه	شیر	گوشت و تخم‌مرغ	قند و شکر	روغن	
۴۱۸۲۵	۱۱۱۶۴	۴۶۱۹	۱۱۱۴	۱۶۶	
۴۸۲	۳۵۰	۲۰۷	۱۶۸۱	۱۶۱۶	
۴۲۳۰۷	۱۱۵۱۴	۴۸۲۶	۲۷۹۵	۱۷۸۲	
۰	۰	۰	۲	۱۸/۷	
۰	۰	۰	۴۲۶	۲۰۹/۴	
۲۲۹۴	۵۵۳	۵۶	۸۷	۱۶	
—	—	—	—	—	
۲۱	—	—	—	—	
۷۱۱۰	۴۶۴	۴۶	—	—	
۱۵۴۷	—	—	۲۴	۱۸	
۳۱۳۳۵	۱۰۵۱۵	۴۷۲۴	۲۲۷۴	۱۵۷۵	
۴۰۶	۱۳۶/۲	۶۱/۲	۲۹	۲۰	
۱۱۱۲/۳	۳۷۳/۲	۱۶۷/۷	۷۹/۵	۵۴/۸	
۰/۳۲	۰/۶۷	۱/۴۴	۴	۸/۷۴	
۳۳۱	۲۴۸/۹	۲۴۱/۸	۳۱۷/۶۵	۴۷۸/۷۵	

میانبری برای پس‌انداز انرژی

اُجسرا

GENERAL

هوای شما را داریم!...

خدمات مشتریان: 021-23 22

خبر

آغاز بررسی صلاحیت ۵۰ متقاضی احداث پالایشگاه «سیراف»

● شانا: بررسی صلاحیت فنی، مالی و مدیریتی حدود ۵۰ شرکت متقاضی طرح احداث فراگیر پالایشی سیراف آغاز شد. معاون برنامه‌ریزی و نظارت بر منابع هیدروکربوری وزارت نفت با اشاره به اینکه استقبال خوبی از ساخت هشت پالایشگاه میعانات گازی سیراف شده است، اظهار کرد: حدود ۵۰ شرکت که برخی از آنها به‌صورت کنسرسیوم هستند، برای ساخت هشت پالایشگاه سیراف اعلام آمادگی کردند.

یک‌سوم وسایل نقلیه موتوری بیمه‌نامه‌ندارد

● ایرنا: مدیرعامل ستاد دیه کشور گفت: یک‌سوم وسایل نقلیه موتوری بیمه‌نامه ندارند و ۱۵۳۰ زندانی به‌دلیل نداشتن همین بیمه‌نامه یا گواهینامه در زندان‌های سراسر کشور به‌سر می‌برند. سیدالدالله جولایی ضمن ملاقات با تعدادی از زندانیان محکوم به پرداخت دیه، از نزدیک در جریان روند رسیدگی قضایی، جزئیات موجود در پرونده‌ها و مشکلات مربوط به این افراد قرار گرفت.

لایحه ساماندهی سهام عدالت به دولت می‌رود

● مهر: رییس سازمان خصوصی‌سازی در مورد آخرین وضعیت سهام عدالت گفت: تا امروز آنچه به‌عنوان سود سهام عدالت دریافت و به خزانه واریز شده، به زحمت به ۱۰هزارمیلیاردتومان می‌رسد اما آنچه به سهام عدالت تخصیص یافته بالغ بر ۴۴هزارمیلیاردتومان است. پوری حسینی گفت: کار وزارت اقتصاد در مورد تدوین لایحه ساماندهی سهام عدالت تقریباً تمام شده و طی چندروز آینده به دولت ارایه می‌شود.

سهم ۵۱درصدی بانک‌ها در بنگاهداری

● مهر: معاون نظارتی بانک مرکزی گفت: قرار بود بانک‌ها برای حمایت از بورس پنج‌هزارمیلیاردتومان سهم خریداری کنند که انجام نشد. حمید تهرانفر گفت: در حالی که باید سهم بانک‌ها در بنگاهداری ۴۰درصد باشد، اما این رقم در حال حاضر معادل ۵۱درصد است.